

Sygn. XXV C 654/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Pogorzelska
Protokolant:	Protokolant sąd. Paula Michalczuk

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Warszawie

sprawy z powództwa

D. M.

przeciwko

(...) Bank S.A. z siedzibą w W.

J. P. (1)

o ustalenie nieistnienia oświadczenia powódki z dnia 2 lutego 2010 r., o ustalenie nieważności umowy.

I. Oddala powództwo;

II. Umarza postępowanie w zakresie żądania ustalenia nieważności umowy pożyczki hipotecznej nr (...) z dnia 20 stycznia 2010 r. zawartej pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w W. a J. P. (1);

III. Zasądza od powódki D. M. na rzecz pozwanego (...) Bank S.A. z siedzibą w W. i na rzecz J. P. (1) kwoty po 7 217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. Nieuiszczoną część opłaty od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;

Sygn. akt **XXV C 654/14**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 maja 2014 r. (data prezentaty) skierowanym przeciwko pozwanym (...) Bank S.A. z siedzibą w W. i J. P. (1), powódka D. M. wniosła o ustalenie, że umowa pożyczki hipotecznej nr (...) zawarta dnia 20 stycznia 2010 r. w W. pomiędzy pozwanym (...) Bank S.A. z siedzibą w W. a J. P. (1) w łącznej kwocie 1.094.715,07 zł, która została zabezpieczona hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 450.765,03 zł oraz hipoteką umowną zwykłą na nieruchomości położonej w L. nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w Łąncucie IX Zamiejskowy wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w L. prowadzi Księgę Wieczystą nr (...), jest nieważna w stosunku do powódki D. M. (poprzednio P.). Ponadto, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 20 stycznia 2010 r. ówczesny mąż powódki J. P. (1) bez zgody powódki zawarł z pozwanym bankiem umowę pożyczki zabezpieczoną hipoteką zwykłą i kaucyjną ustanowioną na wspólnej nieruchomości małżonków. O zawarciu ww. umowy powódka dowiedziała się przypadkowo, po otrzymaniu z Sądu zawiadomienia o wpisie hipoteki. W związku z tym powódka zawiadomiła Prokuraturę o podrobieniu jej podpisu, co zakończyło się wyrokiem skazującym J. P. (1) za podrobienie podpisu powódki na umowie pożyczki.

Powódka podała, iż do podrobienia jej podpisu doszło w skutek współdziałania pozwanego J. P. (1) z pracownikami (...) Bank S.A.

Co więcej, powódka wskazała, iż pozwany bank w dniu 11 kwietnia 2014 r. wypowiedział umowę pożyczki i zażądał jej zwrotu od powódki, uznając ją za dłużnika hipotecznego. Postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce zostało wszczęte. (pozew – k. 4-5)

W odpowiedzi na pozew, pozwany J. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powódka nie jest stroną umowy, której ustalenia nieważności dochodzi. Ponadto, postanowienia przedmiotowej umowy w żaden sposób nie godzą w interes powódki, a co więcej w ocenie pozwanego możliwe jest stwierdzenie, że zawarcie przedmiotowej umowy pożyczki hipotecznej odbyło się z korzyścią dla niej. Dojście do skutku ww. umowy wiązało się bowiem z konsolidacją kredytów, w skład których wchodził kredyt zaciągnięty wspólnie z powódką, częściowym spłaceniem przez pozwanego ww. kredytów oraz z całkowitym zwolnieniem powódki z dotychczasowych zobowiązań kredytowych na skutek spłacenia przez pozwanego przedmiotowych zobowiązań w części obciążającej powódkę jako ówczesną współmałżonkę i zarazem „współkredytobiorcę”.

Ponadto pozwany wskazał, że konsekwencje wypowiedzenia niniejszej umowy pożyczki dotyczą w sposób bezpośredni pozwanego J. P. (1). Obciążona wspólna nieruchomość stron stanowi obecnie jedyne centrum życiowe pozwanego J. P. (1). (odpowiedź na pozew J. P. – k. 64-67)

Na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 r. pozwany (...) Bank S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu. (protokół z rozprawy z dnia 21.04.2015 r. – k. 109)

W piśmie procesowym z dnia 7 września 2015 r. (data prezentaty) powódka zmodyfikowała żądanie pozwu i wniosła o ustalenie, że oświadczenie powódki dotyczące jej uprawnień do nieruchomości przedłożone w dniu 2 lutego 2010 r. w placówce pozwanego (...) Bank S.A. w W. przez pozwanego J. P. (1), zezwalające na wpis hipoteki kaucyjnej i umownej zwykłej na udziale powódki w nieruchomości położonej w L. oznaczonej jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Łąncucie IX Wydział Zamiejscowy Ksiąg Wieczystych z siedzibą w L. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), nie istnieje i nie wywołuje żadnych skutków prawnych w stosunku do powódki D. M., jak również o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż pozwani zataili fakt, że podstawą wpisu hipoteki kaucyjnej i zwykłej na udziale powódki nie była umowa pożyczki hipotecznej, lecz że było nią oświadczenie powódki o prawie do jej nieruchomości w L., na którym to oświadczeniu podpis powódki został sfałszowany. Podkreśliła ponadto, że prawomocny wyrok karny skazujący pozwanego J. P. (1) jest wiążący dla sądu cywilnego.

Nadto, powódka wskazała, że ma ona interes prawny w żądaniu ustalenia, że jej rzekome „oświadczenie uprawnionego do nieruchomości” złożone w pozwanym banku nie istnieje, gdyż takiego oświadczenia w przepisanej formie powódka nigdy nie złożyła, jej podpis na tym dokumencie został sfałszowany i posłużono się wtedy wbrew jej woli jej dowodem osobistym. (pismo procesowe z dnia 07.09.2015 r. – k. 133-135)

Na rozprawie w dniu 15 września 2015 r. powódka oświadczyła, że cofa pierwotny pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. (protokół z rozprawy z dnia 15.09.2015 r. – k. 147)

W odpowiedzi na zmodyfikowanie roszczenia przez powódkę, pozwany (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Pozwany bank wskazał, że powódka nie posiada interesu prawnego w ustaleniu nieistnienia oświadczenia stanowiącego podstawę wpisu do hipoteki. Z uwagi bowiem na to, że w stosunku do powódki jako dłużnika hipotecznego toczy się postępowanie egzekucyjne w oparciu o wpis hipoteki uzyskany, według twierdzeń powódki, dzięki posłużeniu się sfałszowanym oświadczeniem, nie przysługuje jej powództwo o ustalenie nieważności tego oświadczenia, bowiem jest ona uprawniona do wniesienia dalej idącego powództwa, tj. powództwa przeciwegzekucyjnego.

Nadto, w ocenie pozwanego skoro działania powódki podejmowane przeciwko pozwanym mają na celu doprowadzenie do wykreślenia hipoteki ustanowionej na jej nieruchomości bez podstawy prawnej, powinna ona wystąpić z powództwem opartym na art. 10 ustawy o księgach wieczystych, a nie z powództwem o ustalenie z art. 189 k.p.c. (pismo procesowe pozwanego – k. 178-180)

Strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w dalszym toku postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona w L. przy ulicy (...) o numerze ewidencyjnym działki (...), dla której Sąd Rejonowy w Łąncucie IX Wydział Zamiejscowy Ksiąg Wieczystych z siedzibą w L. prowadzi księgę wieczystą nr (...) stanowi własność powódki D. M. (poprzednio D. P.) w wysokości 1/2 udziału i J. P. (3) również w wysokości 1/2 udziału. (wypis z rejestru gruntów – k. 6, odpis zwykły z księgi wieczystej – k. 10-13)

W dniu 20 stycznia 2010 r. pomiędzy ówczesnym mężem powódki J. P. (1) a (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarta została umowa pożyczki hipotecznej nr (...). Całkowita kwota pożyczki wynosiła 643.950,04 zł. Jako zabezpieczenie spłaty pożyczki ustanowiona została m.in. hipoteka zwykła na kwotę 643.950,04 zł oraz hipoteka kaucyjna do kwoty 450.765,03 zł na nieruchomości położonej w L. przy ulicy (...), o numerze ewidencyjnym działki (...). (umowa pożyczki – k. 95-99, odpis zwykły z księgi wieczystej – k. 10-13)

Podstawę zabezpieczenia wykonania ww. umowy w postaci ustanowienia hipoteki na przedmiotowej nieruchomości stanowiło „oświadczenie uprawnionego do nieruchomości”, tj. pozwanego J. P. (1) i powódki, w którym to oświadczeniu wyrazili oni zgodę na wpis hipoteki zwykłej i hipoteki kaucyjnej do księgi wieczystej. Na rzeczonym oświadczeniu widnieją podpisy zarówno pozwanego jak i powódki. (oświadczenie uprawnionego do nieruchomości – k. 153)

Zawarcie wskazanej powyżej umowy pożyczki z dnia 20 stycznia 2010 r., jak również ustanowienie zabezpieczenia wykonania umowy w postaci hipoteki nastąpiło bez wiedzy i zgody powódki. Po uzyskaniu przez nią informacji o ustanowieniu hipoteki o dokonaniu wpisu hipoteki do księgi wieczystej, powódka złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Wyrokiem z dnia 27 marca 2013 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa III Wydział Karny uznał pozwanego J. P. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. za to, że działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, przedłożył on sfałszowany dokument w postaci „oświadczenia uprawnionego do nieruchomości” oraz posłużył się dowodem osobistym powódki, celem uzyskania dla siebie hipotecznej pożyczki pieniężnej. Powołani w toku postępowania biegli sądowi jednoznacznie potwierdzili bowiem fakt podrobienia podpisu powódki na oświadczeniu. (protokół przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie – koperta k. 194, opinia biegłego D. J. - koperta k. 194, sprawozdanie biegłego J. G. - koperta k. 194, wyrok z dnia 27.03.2013 r. – k. 154-172)

Pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r. pozwany G. (...) Bank z siedzibą w W. wypowiedział umowę pożyczki nr (...) z dnia 20 stycznia 2010 r., w stosunku do dłużnika rzeczowego, a więc w stosunku do powódki, w związku z powstaniem zaległości w spłacie wymagalnych rat pożyczki. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. (wypowiedzenie umowy z dnia 11 kwietnia 2014 r. – k. 7)

Wpis hipoteki zwykłej i kaucyjnej na przedmiotowej nieruchomości nadal widnieje w księdze wieczystej. Ponadto, doszło do wszczęcia egzekucji z przedmiotowej nieruchomości. Powódka D. M. obawia się, iż może dojść do zlicytowania nieruchomości. Powódka poza nią nie posiada żadnego innego majątku. (odpis zwykły z księgi wieczystej – k. 10-13, zeznania powódki D. M. – k. 196)

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Podstawę ustaleń faktycznych w rozpoznawanej sprawie stanowiły wskazane powyżej dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, jak również zeznania powódki D. M..

Sąd dał wiarę przedstawionym w niniejszej sprawie dowodom w postaci dokumentów. W ocenie Sądu brak jest podstaw do podważania zawartości lub autentyczności dokumentów uznanych przez Sąd za wiarygodny materiał dowodowy. Nie były one także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom powódki, bowiem są one logiczne, spójne i korespondują z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

W niniejszej sprawie po zmodyfikowaniu żądania pozwu powódka D. M. wystąpiła przeciwko pozwanym (...) Bank S.A. w W. i J. P. (1) o ustalenie, iż oświadczenie powódki, na podstawie którego doszło do ustanowienia hipoteki zwykłej i kaucyjnej na nieruchomości stanowiącej przedmiot współwłasności powódki i pozwanego, nie istnieje i nie wywołuje skutków prawnych w stosunku do powódki. Wskazać należy, iż przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była zatem zasadność ustalenia, iż przedmiotowe oświadczenie D. M. nie istnieje.

W tym miejscu podnieść należy, iż powódka oparła swoje roszczenie na podstawie art. 189 k.p.c. Przepis ten stanowi, iż powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Podkreślić należy, iż przedmiotowe „oświadczenie uprawnionego do nieruchomości”, stało się podstawą do ustanowienia hipoteki zwykłej i kaucyjnej na nieruchomości, która jest przedmiotem współwłasności powódki i J. P. (1). W tym miejscu podkreślenia wymaga to, iż Sąd nie kwestionuje okoliczności sfalszowania podpisu powódki na ww. oświadczeniu, jak również tego, iż ustanowienie hipotek na nieruchomości powódki nastąpiło bez jej wiedzy i zgody. Powyższe okoliczności zostały bowiem jednoznacznie ustalone w postępowaniu karnym toczącym się przeciwko pozwanemu J. P. (1), który na podstawie wyroku Sądu karnego został uznany za winnego przedłożenia w pozwanym banku sfalszowanego oświadczenia powódki i posłużenia się jej dowodem osobistym w celu uzyskania kredytu hipotecznego. Zgodnie bowiem z art. 11 k.p.c., ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Tym samym, Sąd nie podważa tego, iż przedmiotowe oświadczenie wiąże się dla powódki z bardzo doniosłymi konsekwencjami, mającymi istotne znaczenie dla jej sytuacji prawnej jako właściciela nieruchomości, na której ustanowiona została hipoteka zwykła i kaucyjna. Jak słusznie bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 2015 r., II CSK 438/14: „Interes prawny osoby trzeciej w żądaniu ustalenia istnienia albo nieistnienia stosunku prawnego, którego osoba ta nie jest stroną, może wynikać z tego, że ocena istnienia albo nieistnienia tego stosunku prawnego ma znaczenie dla sfery prawnej osoby trzeciej, w tym w szczególności dla stosunku prawnego łączącego tę osobę z jedną ze stron stosunku prawnego, którego dotyczy żądanie ustalenia”.

Niemniej jednak zważyć należy, iż okolicznością kluczową dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest to, czy powódka posiada interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c., stanowiącym podstawę dla ewentualnego ustalenia nieistnienia przedmiotowego oświadczenia powódki, będącego z kolei podstawą dla ważności ustanowienia hipoteki.

W tym miejscu zważyć należy, iż jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pozwany Bank dokonał już wypowiedzenia względem powódki, umowy pożyczki hipotecznej zawartej z pozwanym J. P. (1), z uwagi na zaległości w spłacie wymagalnych rat pożyczki. Doszło również do wszczęcia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości położonej w L..

Mając na uwadze powyższą okoliczność stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu powódka nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia na podstawie art. 189 k.p.c., że jej oświadczenie stanowiące podstawę wpisu hipoteki nie istnieje. Z uwagi na to, że w stosunku do powódki jako dłużnika hipotecznego toczy się już postępowanie egzekucyjne w oparciu o wpis hipoteki dokonany na podstawie sfałszowanego oświadczenia, zatem powódce nie przysługuje powództwo o ustalenie nieistnienia owego oświadczenia. Powódka jest bowiem uprawniona do skorzystania ze znacznie dalej idącego środka ochrony, tj. powództwa przeciwegzekucyjnego.

Poglądem ugruntowanym zarówno w judykaturze jak i w doktrynie jest uznawanie niedopuszczalności wytoczenia powództwa w oparciu o art. 189 k.p.c. w sytuacji, kiedy podmiotowi przysługuje możliwość oparcia swojego żądania na podstawie znacznie dalej idącego środka prawnego. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż w sytuacji powódki zasadne jest skorzystanie z powództwa przeciwegzekucyjnego, a nie z podstawowej i ogólnej regulacji art. 189 k.p.c.

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2012 r., III CSK 181/11, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia tylko wtedy, gdy powództwo o ustalenie istnienia prawa jest jedynym możliwym środkiem ochrony jego praw. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 lutego 2013 r., IV CSK 306/12, w którym Sąd ten stwierdził, iż szerokie rozumienie interesu prawnego, jako przesłanki skutecznego wystąpienia z powództwem z art. 189 k.p.c. ma wprawdzie na celu ochronę uzasadnionych interesów powoda, ale tylko wtedy gdy nie może on na innej drodze uzyskać ochrony swoich praw.

Nadto, w wyroku z dnia z dnia 7 marca 2013 r., IV CSK 469/12 Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, iż: „Jeżeli okoliczności danej sprawy i rzeczywisty interes prawny powoda uzasadniają posłużenie się dalej idącym (intensywniejszym) środkiem ochrony prawnej, to ochrona taka nie może być skutecznie poszukiwana jedynie w oparciu o art. 189 k.p.c.”

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela przedstawione powyżej poglądy Sądu Najwyższego. Co więcej, za słuszne wskazać należy nadto stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, który w wyroku z dnia z dnia 9 maja 2014 r., I ACa 351/14 zaznaczył, iż: „Art. 189 KPC pozwala wystąpić z roszczeniem o ustalenie istnienia bądź nieistnienia prawa czy stosunku prawnego tylko wówczas, gdy występujący z takim żądaniem ma interes prawny w uzyskaniu orzeczenia konkretnej treści, przy czym tak rozumiany interes istnieje jedynie wtedy, gdy nie jest możliwe wystąpienie z innym żądaniem wprost zmierzającym do realizacji danego roszczenia.”

Mając na uwadze okoliczności faktycznie niniejszej sprawy zważyć należy, iż głównym celem powódki jest doprowadzenie do zwolnienia nieruchomości, której jest ona współwłaścicielem, spod toczącej się egzekucji. Tym samym, po raz kolejny wskazać należy, iż środkiem adekwatnym do realizacji celu działań powódki, zmierzającym wprost do realizacji jej roszczenia jest skorzystanie z powództwa przeciwegzekucyjnego uregulowanego w Kodeksie postępowania cywilnego.

W związku z powyższym, mając na uwadze okoliczności faktyczne niniejszej sprawy, zdaniem Sądu żądanie powódki o ustalenie nieistnienia oświadczenia na podstawie art. 189 k.p.c. nie mogło zostać uwzględnione i jako takie podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

Ponadto, wskazać należy, iż pierwotne roszczenie powódki zgłoszone w niniejszym postępowaniu, które następnie zostało przez nią zmodyfikowane, dotyczyło żądania w przedmiocie ustalenia nieważności umowy pożyczki hipotecznej z dnia 20 stycznia 2010 r., zawartej między pozwanymi. Roszczenie to zostało jednak przez powódkę cofnięte wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. W tym miejscu zatem, podania wymaga to, iż zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone

jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W myśl natomiast art. 203 § 4 k.p.c., Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

W ocenie Sądu, mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, cofnięcie pozwu przez powódkę uznać należy za zgodne z prawem oraz nienaruszające zasad współżycia społecznego, jak również za niezmiernie do obejścia prawa. Sąd uznał bowiem, iż powódka świadomie dokonała modyfikacji dochodzonego roszczenia, biorąc pod uwagę stanowisko zajęte w niniejszej sprawie przez pozwanych. Tym samym, Sąd nie dopatrywał się wystąpienia przesłanek, które wskazywałyby na uznanie owego cofnięcia pozwu za niedopuszczalne.

Zdaniem Sądu zatem, czynność powódki w postaci cofnięcia pozwu była dopuszczalna na gruncie art. 203 § 4 k.p.c., a tym samym dalsze prowadzenie niniejszego postępowania w tym zakresie uznać należało za bezprzedmiotowe. W związku z tym, stosując art. 355 § 1 i 2 k.p.c., który stanowi, iż Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne, Sąd umorzył postępowanie w zakresie żądania powódki co do ustalenia nieważności umowy pożyczki hipotecznej nr (...) z dnia 20 stycznia 2010 r., o czym orzeczono w punkcie drugim wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku, na zasadzie z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2015.1078). Wspomniany art. 98 § 1 k.p.c. normuje zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Koszty niniejszego postępowania obejmowały koszty zastępstwa procesowego obu pozwanych w wysokości po 7.200 zł wraz z opłatą skarbową od udzielonych pełnomocnictw w kwocie po 17 zł, co łącznie dało kwotę po 7.217 zł. Jako stronę przegrywającą sprawę kosztami należało ostatecznie obciążyć powódkę.

Z uwagi na częściowe zwolnienie powódki od opłaty od pozwu ponad kwotę 1.000 zł (k. 36), na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025), część opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona, Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa (punkt czwarty wyroku).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.